

INSTRUKCJA NR 1
przeprowadzania oceny ryzyka zawodowego w Politechnice Warszawskiej

1. Zbieranie informacji potrzebnych do oceny ryzyka zawodowego

Zbieranie informacji potrzebnych do oceny ryzyka zawodowego według punktu 7.2 normy PN-N-18002 i sporządzenie opisu stanowisk prowadzi się na podstawie:

- 1) Norma PN-80/Z-08052 Niebezpieczne i szkodliwe czynniki występujące w procesie pracy;
- 2) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 roku w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (tekst jednolity: Dz. U. 2003 r. nr 169, poz. 1650);
- 3) Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 lipca 2007 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w uczelniach (Dz. U. nr 128, poz. 897);
- 4) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 roku w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. nr 217, poz. 1833 z późn. zm.);
- 5) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2005 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. nr 73, poz. 645 z późn. zm.);
- 6) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz. U. 2005 r. nr 11, poz. 86);
- 7) Przepisy branżowe związane z charakterem stanowiska, na przykład stanowiska, na których występują:
 - a) promieniowanie jonizujące - ustawa z dnia 29 listopada 2000 r. Prawo atomowe (tekst jednolity: Dz. U. 2007 r. nr 42, poz. 276) i akty wykonawcze,
 - b) substancje chemiczne - ustawa z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (tekst ujednolicony: Dz. U. nr 11, poz. 84) i akty wykonawcze,
 - c) promieniowanie laserowe - PN-EN 60825-1:2005 – Bezpieczeństwo urządzeń laserowych - klasyfikacja sprzętu, wymagania i przewodnik użytkownika,
 - d) maszyny i urządzenia z napędem elektrycznym - przepisy bhp przy obsłudze tych urządzeń i Polskie Normy,
 - e) ręczne prace transportowe - Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 marca 2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych (Dz. U. nr 26, poz. 313),
 - f) czynniki biologiczne - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. nr 81, poz. 716),
 - g) hałas - Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 sierpnia 2005 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na hałas lub drgania mechaniczne (Dz. U. nr 157, poz. 1318).
- 8) Analiza wypadków przy pracy na danym stanowisku;
- 9) Własne doświadczenia i opinie pracowników zatrudnionych na opisywanym stanowisku.

2. Identyfikacja zagrożeń

Zespół ds. oceny ryzyka zawodowego we współpracy z pracownikami pracującymi na ocenianych stanowiskach i na podstawie zebranych informacji dokonuje identyfikacji zagrożeń, ustala możliwe skutki wypadku lub możliwą utratę zdrowia pracownika z tytułu wykonywanej pracy.

3. Oszacowanie i wyznaczenie dopuszczalności ryzyka zawodowego

- 1) Zespół na podstawie identyfikacji zagrożeń i tablicy 1 i 3 normy PN-N-18002, oszacowuje ryzyko zawodowe w skali trójstopniowej (duże, średnie i małe) na danym stanowisku biorąc pod uwagę:
 - a) ciężkość następstw,
 - b) prawdopodobieństwo wystąpienia.
- 2) Zespół po oszacowaniu ryzyka na podstawie tablicy nr 4 zawartej w Polskiej Normie PN-N-18002, podejmuje decyzję o dopuszczalności ryzyka. Ryzyko może być:
 - a) dopuszczalne,
 - b) niedopuszczalne.
- 3) Podstawowym kryterium dopuszczalności ryzyka zawodowego są wymagania obowiązujących przepisów prawnych i innych dokumentów normatywnych.
- 4) Wyniki identyfikacji i oceny ryzyka zawodowego są umieszczone w Karcie oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy, stanowiącej załącznik nr 2 do zarządzenia.

4. Wykaz zagrożeń dla zdrowia i życia

Na podstawie identyfikacji zagrożeń Zespół opracowuje wykaz zagrożeń dla zdrowia i życia na terenie danej jednostki organizacyjnej. Wyniki prac zapisuje w tabeli stanowiącej załącznik nr 3 do zarządzenia.

5. Decyzja o potrzebie działań korygujących i/lub zapobiegawczych i/lub doskonalących

- 1) Wyniki oceny ryzyka zawodowego stanowią podstawę planowania działań na stanowisku pracy.
- 2) Jeśli ocena ryzyka nie wymaga działań korygujących konieczny jest stały monitoring. Okresowo należy przeprowadzić ocenę ryzyka zawodowego na danym stanowisku – patrz pkt 9.

6. Zaplanowanie działań korygujących i/lub zapobiegawczych i/lub doskonalących

- 1) W przypadku, gdy są potrzebne działania, kierownicy jednostek organizacyjnych przy współudziale pełnomocnika kierownika jednostki organizacyjnej ds. bhp opracowują plan działań, który zapisują w tabeli stanowiącej załącznik nr 4 do zarządzenia.
- 2) W przypadkach problemowych powoływani są opiniodawcy np.:
 - a) Specjaliści z danego obszaru,
 - b) Sanepid,
 - c) Laboratoria Badań Środowiskowych.

- 3) Plan działań korygujących i/lub zapobiegawczych i/lub doskonalących zatwierdza kierownik jednostki organizacyjnej.

7. Realizacja działań korygujących i/lub zapobiegawczych i/lub doskonalących

Kierownicy jednostek organizacyjnych są odpowiedzialni za:

- 1) realizację planu działań;
- 2) sprawowanie bieżącej kontroli nad wprowadzonymi działaniami;
- 3) inicjowanie ponownej oceny ryzyka na stanowiskach, na których miało być ono ograniczone.

8. Zapoznanie pracowników i/lub osoby współpracujące z kartą oceny ryzyka zawodowego, zapoznanie podwykonawców i dostawców z zagrożeniami na terenie jednostki organizacyjnej

- 1) Kierownicy jednostek organizacyjnych lub osoby przez nich wyznaczone zapoznają pracowników i osoby współpracujące (niezależnie od formy zatrudnienia) z kartą oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy odnotowując ten fakt na formularzu, stanowiącym załącznik nr 5 do zarządzenia.
- 2) W przypadku zlecenia przez kierownika jednostki organizacyjnej pracownikowi prac niezwiązanych bezpośrednio z wykonywaną pracą na danym stanowisku, kierownik jednostki organizacyjnej informuje pracownika o ryzyku zawodowym przed wykonywaniem tych prac.
- 3) Dostawcy i podwykonawcy potwierdzają fakt zapoznania się z zagrożeniami na formularzu, stanowiącym załącznik nr 6 do zarządzenia, który jest przechowywany w jednostce organizacyjnej.
- 4) W przypadku podjęcia współpracy z nowym podwykonawcą, który będzie realizował zadania na terenie danej jednostki organizacyjnej, osoba uprawniona do zawierania umów zobowiązuje dostawcę do zapoznania się i poświadczenia podpisem oświadczenia, stanowiącego załącznik nr 7 do zarządzenia, które należy traktować jako integralną część umowy.

9. Okresowe przeprowadzanie oceny ryzyka zawodowego

Ocena ryzyka zawodowego powinna być dokonana raz na dwa lata lub w przypadkach, o których mowa w § 1 ust. 2 zarządzenia.